

การประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ.
ด้านการอาชีวศึกษา
รอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558)

โดย

นายเริงจิตร มีลาภสม

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553

กำหนดให้การประเมินคุณภาพภายนอก ครอบคลุม 4 มาตรฐาน

1. มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา	ตัวบ่งชี้ 1-6 และ 14-16
2. มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา	ตัวบ่งชี้ 8-11 และ 17-18
3. มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ตัวบ่งชี้ 7
4. มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน	ตัวบ่งชี้ 12-13

การแบ่งกลุ่มตัวบ่งชี้โดย สมศ.

แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1. กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน   ตัวบ่งชี้ 1-13
2. กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์   ตัวบ่งชี้ 14
3. กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม   ตัวบ่งชี้ 15-18

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

1. ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี
2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน
3. ผู้เรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานทางวิชาชีพจากองค์กรที่เป็นที่ยอมรับ
4. ผลงานที่เป็นโครงงานทางวิชาชีพ หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์
5. ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

6. ผลการให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะของผู้เรียน

7. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

8. ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารสถานศึกษา

8.1 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

8.2 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

9. ผลการใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ

10. ผลการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา

 11. ผลการบริหารความเสี่ยง

12. ผลการสร้างการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ

13. การพัฒนาสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้เอกลักษณ์

14. ผลการพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และจุดเน้นและจุดเด่น
ของสถานศึกษา

14.1 ผลการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และ
วัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา

14.2 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่ออื่นเป็นเอกลักษณ์
ของสถานศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

15. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

16. ผลการพัฒนาคุณภาพครู

 17. การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้

18. การสร้างการมีส่วนร่วมและการขยายโอกาสทางการศึกษา

การประเมินระดับตัวบ่งชี้

1. ตัวบ่งชี้ มีคะแนนเต็ม 5 คะแนน

ยกเว้น ตัวบ่งชี้ 8 คะแนนเต็ม 10 คะแนน (8.1 5 คะแนน , 8.2 5 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ 14 คะแนนเต็ม 10 คะแนน (14.1 5 คะแนน , 14.2 5 คะแนน)

2. ตัวบ่งชี้ 1-7 คำนวณผลการดำเนินงานเป็นร้อยละ แล้วเทียบเป็น 5 คะแนน โดยใช้ 20 หาร

3. ตัวบ่งชี้ 8-18 ประเมินผลการดำเนินงาน

ด้านการปฏิบัติงาน 5 คะแนน ด้านผลการดำเนินงานมีคุณภาพ 5 คะแนน

แล้วเทียบเป็น 5 คะแนน โดยใช้ 2 หาร

4. คะแนนของตัวบ่งชี้ ใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง หากทศนิยมตำแหน่งที่สามมีค่าตั้งแต่ 0.005 ขึ้นไปให้ปัดขึ้น

5. ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานเฉลี่ย 3 ปีการศึกษาสุดท้ายก่อนการประเมิน

เกณฑ์การรับรองมาตรฐานคุณภาพ

กลุ่ม	ตัวบ่งชี้ที่	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การรับรอง
ตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1-13	70	ตั้งแต่ 42 ขึ้นไป
ตัวบ่งชี้เอกลักษณ์	14	10	
ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	15-18	20	
รวม	18	100	ตั้งแต่ 70 ขึ้นไป

1. คะแนนรวมตั้งแต่ 70% ขึ้นไป
2. คะแนนรวมกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตั้งแต่ 60% ขึ้นไป
3. อย่างน้อย 16 ตัวบ่งชี้ มีคะแนน 50% ขึ้นไป

กฎกระทรวง ฯ ข้อ 40

ในกรณีที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกแสดงว่า ผลการจัด
การศึกษาของสถานศึกษาได้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ให้สำนักงานแจ้งเป็น
หนังสือพร้อมแสดงเหตุผลที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานแก่หน่วยงานต้นสังกัด
และสถานศึกษานั้น และให้สถานศึกษานั้นปรับปรุงแก้ไข โดยจัดทำ
แผนพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน เพื่อขอรับการประเมินใหม่
ภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมินครั้งแรก

• ให้สถานศึกษาเสนอแผนพัฒนาคุณภาพต่อสำนักงานเพื่อพิจารณา
อนุมัติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมินตามวรรคหนึ่ง

สรุปตัวบ่งชี้เทียบเคียงสำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างที่เปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น
มติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
ครั้งที่ 3/2554 วันที่ 18 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินหลักสูตร ปวช. ปวส.	ตัวบ่งชี้เทียบเคียงประเมินหลักสูตรระยะสั้น
1. ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพ อิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี	1. การคำความรู้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพเดิม อาชีพเสริม หรือเปลี่ยนอาชีพ ภายใน 1 ปี
2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน	2. ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และสำเร็จการฝึกอบรมตามหลักสูตร
3. ผู้เรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานทางวิชาชีพจาก องค์กรที่เป็นที่ยอมรับ	3. ผู้รับการฝึกอบรมผ่านการทดสอบวิชาชีพจาก คณะกรรมการที่เป็นที่ยอมรับ

สรุปตัวบ่งชี้เทียบเคียงสำหรับวิทยาลัยสารพัดช่างที่เปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น
มติดีที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
ครั้งที่ 3/2554 วันที่ 18 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินหลักสูตร ปวช. ปวส.	ตัวบ่งชี้เทียบเคียงประเมินหลักสูตรระยะสั้น
4. ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือ สิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ 6. ผลการให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพที่ส่งเสริม การพัฒนาทักษะของผู้เรียน 7. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	4. ผลงานทางวิชาชีพที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ 6. ผลการให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพที่ส่งเสริม การพัฒนาทักษะของผู้รับการฝึกอบรม 7. ผู้รับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

การปรับปรุงเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ จากการประชุมร่วม สมศ., สอศ., สช วันที่ 8 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน

เดิม พิจารณาจากร้อยละของจำนวนผู้เรียนชั้นปีสุดท้ายที่สอบผ่านการทดสอบเชิงวิชาการด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน (ภาษา การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะเชิงตัวเลข ทักษะเชิงวิทยาศาสตร์ ฯลฯ) โดยใช้ผลการทดสอบจากสำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) (V-NET)

ข้อยุติ 1. ใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยจากการเรียนในหมวดวิชาสามัญ กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. และกลุ่มเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ในปีการศึกษา 2553

2. วิธีคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด}} \times 100$$

การปรับปรุงเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ จากการประชุมร่วม สมศ., สอศ., สช วันที่ 8 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานทางวิชาชีพจากองค์กร ที่เป็นที่ยอมรับ

เดิม พิจารณาร้อยละของจำนวนผู้เรียนชั้นปีสุดท้ายที่สอบผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ โดยใช้ผลการทดสอบจากสมาคม องค์กรทางวิชาชีพ หรือสถาบันอุดมศึกษาที่เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ในสาขาวิชาชีพต่างๆ ที่ได้รับการรับรองจาก สมศ.

ข้อยุติ 1. ใช้ระดับคะแนนเฉลี่ยจากการเรียนในหมวดวิชาชีพสาขาวิชาและสาขางานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. และระดับ ปวส. ในปีการศึกษา 2553

2. วิธีคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด}} \times 100$$

การปรับปรุงเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ จากการประชุมร่วม สมศ., สอศ., สช วันที่ 8 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

เดิม พิจารณาจากร้อยละของจำนวนผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ของ
ผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ หรือได้รับรางวัลต่อจำนวนผู้เรียนทั้งหมด (3 ปี) การใช้ประโยชน์ให้
นับการนำไปใช้จริง ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จนถึงระดับชาติและระดับนานาชาติ

วิธีคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ
หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์หรือได้รับรางวัล}}{\text{จำนวนผู้เรียนทั้งหมด}} \times 100$$

การปรับปรุงเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ จากการประชุมร่วม สมศ., สอศ., สช วันที่ 8 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

ข้อยุติ ได้เปลี่ยนวิธีการคำนวณ เป็นดังนี้

จำนวนผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ
หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์หรือได้รับรางวัล

จำนวนโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนชั้นปีสุดท้าย $\times 100$

โดยมีกำหนดจำนวนโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนชั้นปีสุดท้ายดังนี้

ระดับ ปวช. จำนวนโครงการฯ = $\frac{\text{จำนวนนักเรียนชั้นปีสุดท้าย}}{5}$

ระดับ ปวส. จำนวนโครงการฯ = $\frac{\text{จำนวนนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย}}{3}$

การปรับปรุงเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ จากการประชุมร่วม สมศ., สอศ., สช วันที่ 8 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์
ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

 ข้อมูลใหม่ ได้เปลี่ยนวิธีการคำนวณ เป็นดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ
หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์หรือได้รับรางวัล}}{\text{จำนวนผู้เรียนชั้นปีสุดท้าย}} \times 100$$

การปรับปรุงเกณฑ์ของตัวบ่งชี้จากการหารือกับ ดร.คมนตรี วงษ์รักษา

วันที่ 26 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผลการให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพที่ส่งเสริม การพัฒนาทักษะของผู้เรียน

เดิม วิธีคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนสาขางานที่ดำเนินการครบทุกประเด็นพิจารณา}}{\text{จำนวนสาขางานที่เปิดสอนทั้งหมด}} \times 100$$

แนวทางใหม่ วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนสาขาวิชาที่ดำเนินการครบทุกประเด็นพิจารณา}}{\text{จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งหมด}} \times 100$$

การปรับปรุงเกณฑ์ของตัวบ่งชี้จากการหารือกับ ดร.คมนตรี วงษ์รักษา

วันที่ 26 เมษายน 2554

ตัวบ่งชี้ที่ 7 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

เดิม วิธีคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนสาขางานที่ดำเนินการตามประเด็นการพิจารณาได้ครบทุกรายการ}}{\text{จำนวนสาขางานที่เปิดสอนทั้งหมด}} \times 100$$

แนวทางใหม่ วิธีการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนสาขาวิชาที่ดำเนินการตามประเด็นการพิจารณาได้ครบทุกรายการ}}{\text{จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งหมด}} \times 100$$

ข้อเสนอแนะ

 ในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก
โดย สมศ.

คุณภาพมาตรฐานการศึกษา
เกิดขึ้นได้
จากความร่วมมือ
ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

สวัสดี